ކާ ދު ތައްޔާރު ކު ރުން
ތައާރަފް
ރާއްޖޭގެ ގިނަ ރަށްރަށުގެ ބިންތަކަކީ ކާނާގެ ގޮތުން ނިކަމެތި، ރަނގަޅަށް ފެން
ހިފަހައްޓައިނުދޭ، ގަސް ހެއްދުމަށް އެކަށީގެންވާ ވަރަށްވުރެ ދެރަ ބިން ބިމެވެ. މިކަހަލަ
ބިން ތަކުގައި ގަސް ހެއްދޭނީ ފަސްގަނޑަށް ކާނާ ފޯރުކޮށްދީ، ފަސްގަނޑު މުއްސަނދި ކޮށްގެންނެވެ. މިގޮތުން އެންމެ ފަސޭހައިން
މިކަން ކުރެވިދާނެ އެއްގޮތަކީ ކާދު ތައްޔާރު ކުރުމެވެ. ނުވަތަ ތައްޔާރީ ކާދު ގަނެ، ފަސްގަނޑާ އެއްކުރުމެވެ. މީގެ އިތުރުން ރާއްޖެ
ކަހަލަ، ފަސްގަނޑުގެ ޕީއެޗް މަތި ގައުމަކަށް، ކާދުގެ މުހިންމުކަން އިތުރުވެގެންދެއެވެ. ކާދު ފަސްގަނޑާ އެއްކޮށްގެން ޕީއެޗްގެ
މިންގަނޑު ދަށްކުރެވި، ފަސްގަނޑުގައި ހުންނަ ކާނާ ގަހަށް ނަގައިދޭ މިންވަރު އިތުރުކޮށްދެއެވެ.
މައިގަނޑު ދެ ވައްތަރެއްގެ ކާދެއް ފާހަގަކޮށްލެވެއެވެ އެއީ:
• ފެހި ކާދު (ގްރީން މެނުއަރ)
• ފެހި ކާދުގެ ތެރެއަށް އިތުރަށް ޖަނަވާރުގެ ބައިތައް އެއްކޮށްގެން ތައްޔާރު ކުރާ ކާދު.
ފެހި ކާދު
މިއީ ހަމައެކަނި ގަސްގަހުގެ ބައިތައް ބޭނުންކޮށްގެން ތައްޔާރު ކުރާ ކާދެކެވެ. މިގޮތުން މިކަމަށް އެންމެ
އެކަށީގެންވަނީ ތޮޅި އާއިލާގެ ގަސްގަހެވެ. ފެހި ކާދު ތައްޔާރު ކުރުމަށްޓަކައި ކަނ ޑައެޅޭ ވަކި ހިސާބެއްގައި އެންމެ
ފުރަތަމަ ތޮޅި އާއިލާގެ ގަސް އިންދި ދާނެއެވެ. ތޮޅި އާއިލާގެ ގަސްތަކުގެ މުލުގައި އެކުލެވޭ ހާއްސަ ޖަރާސީމަކުން
ފަސްގަނޑުގައި ނައިޓަރިޖަން މުއްސަނދި ކޮށްދެއެވެ. ކްރޮޕް ނިމުމުން ފަސްގަނޑު ޖަހާއިރު ގަސްތައް ވަޅު ޖެހޭ ގޮތަށް
ފަސްގަނޑު ޖަހާށެވެ. މިގޮތަށް ވަޅު ޖައްސަން ރަނގަޅި ހަރުތޮށި އެކުނުލެވޭ ގަހުގެ ބައިތަކެވެ. ހަރުތޮށި ނުވަތަ ބޮޑެތި
ގޮފި އެކުލެވޭ ނަމަ އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތަކީ އެބައިތައް ވަކިން ނެގުމެވެ.
ތޮޅި އާއިލާގެ ގަހުގެ ބައިތައް މިގޮތަށް ފަސްގަނޑުގައި ވަޅުލުމުން އެތަކެތި ފީވެގެން ދާއިރު، ފަސްގަނޑު މުއްސަނދި
ކޮށްދޭނެއެވެ.
ދިރޭ ޖަނަވާރު ބައިތަކުން
އިސްވެ ބުނެވުނު ގޮތަށް ކާދު ތައްޔާރު ކުރާއިރު ފަސްގަނޑަށް ލިބޭ ކާނާގެ ވަކި މާއްދާ ތަކެކެވެ. އެހެން ކަމުން އިތުރު
މާއްދާތައް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އިތުރު ބާވަތްތައްވެސް ކާދަށް އެއްކުރެވިދާނެއެވެ. އެގޮތުން ގެރިގުއި، ބަކަރި ގުއި، މަސް
ކުނޑި އަދި ކުކުޅު ކޮށީގެ ކުނޑި ގަނޑަކީ މިގޮތުން ބޭނުން ކުރެވިދާނެ ތަކެއްޗެވެ.

މިގޮތަށް ފަސްގަނޑަށް ކުނިބުނި އެއްކޮށްގެން ކާދަށް ބަދަލުވުމުން، ފަސްގަނޑުގައި ރަނގަޅަށް ފެނާއި ކާނާ
ހިފަހައްޓައިދީ ގަސްތަކަށް ފޯރުކޮށްދެއެވެ.
ކާދު ތައްޔާރު ކުރެވިދާނެ ގޮތްތައް:
• ވަޅުގަނޑު ހަދައިގެން
މިގޮތަށް ކާދު ތައްޔާރު ކުރުމަށްޓަކައި 1 މީޓަރު ފުޅާ، 5.1 މީޓަރު ދިގު އަދި 2 ފޫޓު ފުންމިނުގެ ވަޅުގަނޑެއް
ކޮނެވިދާނެއެވެ. ކާދު ތައްޔާރު ކުރުމަށް އެއްކޮށްފައި ހުރި ފަތާއި ޖަނަވާރު ގުއި، ބަދިގޭ ކުނި، އަދި ފަސް ރަނގަޅަށް
އެއްކުރުމަށްފަހު ވަޅުގަނޑަށް އަޅާނީއެވެ. ވަޅަށް ކުނިތައް އަޅައި ނިމޭ އިރު ބިމުން މައްޗަށް މަދުވެގެން 1 ފޫޓަށް
އުސްމިން ބެހެއްޓީމަ ރަނގަޅު ވާނެއެވެ. ކުނި ފުނީގެ އެންމެ މައްޗަށް ހިކި ފަތާއި ހިކި ފަން އަޅަން ވާނެއެވެ.
• ކޮށި ހެދުން
ކޮށި ތައްޔާރު ކުރާނީ 1 ސެންޓިމީޓަރު ގޮޅި ހުންނަ ނަރުދާ ބޭނުން ކޮށްގެން ވައްކޮށެވެ. އުސްމިނުގައި 3 ފޫޓު ނުވަތަ
4 ފޫޓު ބެހެއްޓުމުން ރަނގަޅު ވާނެވެ. ކޮށީގެ އަނގަމަތީގައި 3 ފޫޓު ބެހެއްޓިދާނެވެ. އަދި ކޮށީގެ ބޭރުން ވަށައިގެން
ސަޕޯޓް ދިނުމަށްޓަކައި ދަނޑި ޖަހަންވާނެއެވެ.
• ޕައިލް ޖެހުން
ކޮމްޕޯސްޓް ޕައިލް ނުވަތަ ކާދު ފުނި ޖެހުމަކީ ކާދު ތައްޔާރު ކުރުމުގައި އެންމެ ފަސޭހަ އަދި ޚަރަދު ކުޑަ ގޮތެވެ.
މިގޮތަށް ކާދު ތައްޔާރު ކުރާއިރު ވަސްދުވާ ޒާތުގެ ފަނާވާ ކުނިތައް ވިހާވެސް ބޮޑަށް ފުނީގެ މެދަށް އެޅުން މުހިންމެވެ.
ކާދު ފުނި ތައްޔާރު ކުރާނީ ހަތަރެސްކަނަށެވެ. އެގޮތުން ފުޅާ މިނުގައި 3 ފޫޓު، ދިގު މިނުގައި 4 ފޫޓު އަދި އުސް
މިނުގައި ވެސް 3 ފޫޓާ 4 ފޫޓާ ދެމެދު ބެހެއްޓިދާނެއެވެ. ކުނި ފުނި މާ އުސް ކޮށްފި ނަމަ، އެތެރޭގެ ހޫނުމިން ގަދަވެ،
ކާދު ތައްޔާރު ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދޭ ޖަރާސީމުތައް މަރުވާނެއެވެ. އެގޮތުން އެންމެ ކާދުފުނީގެ ތެރޭގައި ބެހެއްޓުމަށް
އެންމެ އެކަށީގެންވާ ހޫނުމިނަކީ 44 ޑިގްރީ އާއި 06 ޑިގްރީ އާ ދެމެދުގެ ހޫނުމިނެކެވެ.
ކާދު ތައްޔާރު ކުރުމުގައި ވިސްނަންޖެހޭ މުހިންމު ކަންކަން:
• ކުނިފުނި ތެރޭގައި އޮކްސިޖަން ދައުރުވުން: އޮކްސިޖަން ދައުރު ކުރުވުމަށްޓަކައި ކޮންމެ 7 ދުވަހަކުން ކާދުގަނޑު
ފުށުން ޖަހަން ޖެހޭނެއެވެ. އެހެން ނޫންނަމް އޮކްސިޖަން މަދުވެ ޖަރާސީމު ތަކުގެ މަސައްކަތައް ބަދަލު އައިސް
ކުނިފުނިން ވަސް ދުވަން ފަށާނެއެވެ.
• ތަކުގެ ދޭތެރެއިން ދެތިން ތިކި ޖަހާވަރަށް ފެން ފައިބައިފި ނަމަ، ފެން ޖެހިފައި އެހެރީ ރަނގަޅަށެވެ. ފެން ގިނައިން
ޖެހިފައި ހުރި ނަމަ ހިކި ފަތުގެ ބައި ނުވަތަ ހިކި ބޮނބި ކުނޑީގެ ބައި ގިނަ ކޮށްލައި ޕައިލް ފުށުން ޖަހާށެވެ.
•

• ފެން ޖެހުން: ކުނި ފުންޏަށް ފެން ޖަހަނީ އެތެރޭގެ ހޫނުމިން މާބޮޑަށް މައްޗަށް ދިޔަ ނުދިނުމަށްޓަކައެވެ. ހޫނުމިން
މާބޮޑަށް މައްޗަށް ހިންގައްޖެ ނަމަ ޖަރާސީމުތައް މަރުވެ ކުނިތައް ކާދަށް ބަދަލުވުން މަޑުޖެހެން ފަށާނެއެވެ. އަދި
މާގިނައިން ފެން ޖަހައިފިނަމަ ކުނިފުނީގެ އެތެރޭގައި ތެތްބޮޑުވެ ވަސްދުވަން ފަށާނެއެވެ. ފެން ޖެހިފައި ހުރީ
ރަނ ގަޅު މިނަށްތޯ ބެލުމަށްޓަކައި ކުނިފުނީގެ އެތެރެއިން މުށެއްގެ އެއްޗިސް ނެގުމަށްފަހު ބާރައް ފިތާލާށެވެ.
އިނގިލި
• ރަނގަޅަށް ފުށުން ޖަހަމުން ކުނިފުނި (ބަޔާން ކޮށްފައިވާ ސައިޒުގެ) ގެންގުޅެފި ނަމަ 7 ހަފްތާ ތެރޭގައި ކާދު
ލިބޭނެއެވެ. ހުރިހާ ކުންޏެއް ކާދަށް ބަދަލުވުމުން ކުނި ފުނީގެ އެތެރޭގެ ހޫނުމިން ދަށްވެ، އެއްވެސް ކަހަލަ ކުނި
ވަހެއް އޭގެން ނުދުވާނެއެވެ. ތައްޔާރުކުރި ކާދު ގަސްތަކަށް ބޭނުން ކުރަން ފެށުމުގެ ކުރި ކާދުގަނޑު ރަނގަޅަށް
އަވިން ހިއްކާލައި 1 މިލިމީޓަރުގެ ގޮޅި ހުންނަ ދާގަނޑެއް ބޭނުންކޮށްގެން ފުރާނާލާށެވެ. ކާދުގަނޑު ރަނގަޅަށް
ނުހިއްކާ ރައްކާކުރަން ބަހައްޓައިފިނަމަ އޭގައި ފަންގަސް އަށަގަންނާނެއެވެ.
.